

Media ja lehdistö

Unionin yleinen tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 73/22
Luxemburgissa 4.5.2022

Tuomio asiassa T-718/20
Wizz Air Hungary v. komissio (TAROM – pelastamistuki)

Unionin yleinen tuomioistuin vahvistaa komission päätöksen, jolla hyväksyttiin Romanian TAROM-lentoyhtiölle myöntämä 36 660 000 euron pelastamistuki

Tuki soveltuu sisämarkkinoille, koska sillä pyritään välttämään TAROMin palvelujen keskeytymisestä Romanian alueiden liikenneyhteyksille mahdollisesti aiheutuvia sosiaalisia ongelmia

Romania ilmoitti 19.2.2020 Euroopan komissiolle TAROMin, joka on pääasiassa matkustajien, rahdin ja postin kotimaisten ja kansainvälisten lentokuljetusten alalla toimiva romanialainen lentoyhtiö, pelastamistukea koskevasta suunnitelmasta. Ilmoitettu toimenpide muodostui lainasta, joka oli tarkoitettu TAROMin noin 36 660 000 euron suuruisten likviditeettitarpeiden rahoittamiseen, joka piti maksaa takaisin kuuden kuukauden kuluttua ja johon sisältyi mahdollisuus aikaistettuun osittaiseen takaisinmaksuun.

Komissio ei aloittanut SEUT 108 artiklan 2 kohdan mukaista muodollista tutkintamenettelyä, vaan se luonnehti 24.2.2020¹ tekemässään päätöksessä ilmoitettua toimenpidettä SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan ja valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen annettujen suuntaviivojen² nojalla sisämarkkinoille soveltuvaksi valtiontueksi.

Lentoyhtiö Wizz Air Hungary Zrt. (jäljempänä kantaja) nosti tästä päätöksestä kumoamiskanteen, jonka unionin yleisen tuomioistuimen laajennettu kymmenes jaosto **on hylännyt**. Tuomioistuin esittää tuomiossaan pelastamiseen ja rakenneuudistukseen tarkoitettujen tukien sisämarkkinoille soveltuvuutta koskevaan tarkasteluun liittyviä tarkennuksia ottamalla huomioon suuntaviivoissa mainittu edellytys, jonka mukaan tällaisilla tuilla on pyrittävä saavuttamaan yhteisen edun mukainen tavoite. Unionin yleinen tuomioistuin analysoi myös uudella tavalla vaikeuksissa olevien yritysten pelastamis- ja rakenneuudistustuen ainutkertaisuutta koskevaa edellytystä, joka näissä suuntaviivoissa asetetaan.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

Unionin yleinen tuomioistuin hylkää ensinnäkin kumoamisperusteet, joiden mukaan komissio olisi tehnyt oikeudellisen virheen, kun se päätti olla aloittamatta muodollista tutkintamenettelyä niistä epäilyistä huolimatta, joita sillä olisi pitänyt olla arvioidessaan alustavasti ilmoitetun tuen soveltuvuutta sisämarkkinoille.

Kantaja väitti tässä yhteydessä muun muassa, että sen toteaminen, että ilmoitettu tuki soveltui sisämarkkinoille, ei ollut sopusoinnussa niiden kahden suuntaviivoissa mainitun edellytyksen kanssa, joiden on täyttyvä, jotta vaikeuksissa olevalle yritykselle myönnettyä pelastamistukea voidaan pitää sisämarkkinoille soveltuvana, ja joita ovat 1) edellytys, jonka mukaan tukitoimenpiteellä on pyrittävä saavuttamaan yhteisen edun mukainen tavoite, ja 2) edellytys, joka koskee pelastamis- ja rakenneuudistustuen ainutkertaisuutta. Kantajan mukaan se, ettei näitä

¹ Komission 24.2.2020 tekemä päätös C(2020) 1160 final valtiontuesta SA.56244 (2020/N) – Romania – Rescue aid to Tarom (EUVL 2020, C 310, s. 3).

² Valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen (EUVL 2014, C 249, s. 1; jäljempänä suuntaviivat).

edellytyksiä ole noudatettu, on osoitus epäilyistä, joiden vuoksi komission olisi pitänyt aloittaa muodollinen tutkintamenettely.

Unionin yleinen tuomioistuin muistuttaa aluksi, että jos ilmoitetun tuen soveltuvuudesta sisämarkkinoille on epäilyjä, komissiolla on velvollisuus aloittaa muodollinen tutkintamenettely.

Kun kyse on pelastamis- ja rakenneuudistustukiin sovellettavasta ensimmäisestä edellytyksestä, jonka noudattamatta jättämiseen vedotaan, eli edellytyksestä, joka koskee yhteisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamista, unionin yleinen tuomioistuin toteaa suuntaviivojen 43 kohdasta ilmenevän, että jotta ilmoitetun tuen voidaan katsoa suuntaviivojen perusteella soveltuvan sisämarkkinoille, sillä on pyrittävä saavuttamaan yhteisen edun mukainen tavoite siten, että sen tavoitteena on oltava sosiaalisten vaikeuksien estäminen tai markkinoiden toimintapuutteen poistaminen. Tämä seikka vahvistetaan suuntaviivojen 44 kohdassa, jonka mukaan jäsenvaltioiden on osoitettava, että tuensaajan poistuminen markkinoilta todennäköisesti aiheuttaisi vakavia sosiaalisia vaikeuksia tai vakavan markkinoiden toimintapuutteen, osoittamalla muun muassa, että vaarana on sellaisen tärkeän palvelun tarjoamisen keskeytyminen, jonka luominen uudelleen on vaikeaa, ja että kilpailija ei pystyisi yksinkertaisesti tulemaan tuensaajan tilalle.

Unionin yleisen tuomioistuimen mukaan suuntaviivojen mainituista kohdista ilmenee, että vaikka kyseessä olevan jäsenvaltion on osoitettava, että tuen tavoitteena on sosiaalisten vaikeuksien estäminen tai markkinoiden toimintapuutteen poistaminen, **se ei ole velvollinen osoittamaan, että tiettyjä kielteisiä seurauksia aiheutuu välttämättä, vaan pelkää sen, että vaarana on, että tällaisia seurauksia aiheutuu**, jos tukitoimenpidettä ei toteuteta.

Siitä, olisiko komissiolla pitänyt olla epäilyjä sen suhteen, onko olemassa vaara, että jos ilmoitettua toimenpidettä ei toteuteta, siitä aiheutuu vakavia sosiaalisia vaikeuksia tai vakava markkinoiden toimintapuute, tai pyritäänkö toimenpiteellä estämään niiden aiheutuminen tai korjaamaan ne, unionin yleinen tuomioistuin toteaa, että – kun otetaan huomioon Romanian tie- ja rautatieinfrastruktuurin huono kunto – komissio saattoi katsoa perustellusti, että **kotimaisten lentoreittien muodostamat alueelliset liikenneyhteydet ja kansainväliset liikenneyhteydet, joista TAROM vastaa, olivat tärkeä palvelu, jonka tarjoamisen keskeytyminen todennäköisesti aiheuttaisi vakavia sosiaalisia vaikeuksia** tai vakavan markkinoiden toimintapuutteen suuntaviivojen 44 kohdan b alakohdassa tarkoitetulla tavalla.

Unionin yleinen tuomioistuin tarkentaa tässä yhteydessä muun muassa, että vaikka komissio voi valtiontuen olemassaoloa ja lainmukaisuutta tutkiessaan joutua tarvittaessa tutkimaan asiaa laajemminkin kuin sille esitettyjen tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen osalta, tästä ei voida johtaa, että komissio on kaikkien tähän viittaavien viitteiden puuttuessa velvollinen selvittämään omasta aloitteestaan kaikki sen käsiteltävänä olevaan asiaan mahdollisesti liittyvät tiedot, vaikka tällaiset tiedot olisivat julkisesti saatavilla.

Nämä tarkennukset huomioon ottaen unionin yleinen tuomioistuin päätelee tutkittuaan kantajan esittämät eri argumentit, etteivät ne ole omiaan kyseenalaistamaan komission tekemää analyysiä, jossa vahvistetaan TAROMin tärkeys Romanian alueiden liikenneyhteyksille ja sen markkinoilta poistumisesta näille alueille todennäköisesti aiheutuvat huomattavat vaikutukset. Tästä seuraa, että **komissio on voinut päätellä** ilman epäilyksiä **yksistään tämän perusteella, että ilmoitettu tuki täytti** suuntaviivojen 43 ja 44 kohdan **mukaiset vaatimukset**.

Toisesta pelastamis- ja rakenneuudistustukiin sovellettavasta edellytyksestä, jonka noudattamatta jättämiseen kantaja on vedonnut, eli tuen ainutkertaisuutta koskevasta edellytyksestä unionin yleinen tuomioistuin muistuttaa, että suuntaviivojen 70 kohdan mukaan vaikeuksissa oleville yrityksille olisi myönnettävä tällaista tukea vain yhteen rakenneuudistustoimeen. Suuntaviivojen 71 kohdassa todetaan tässä yhteydessä muun muassa, että jos yritys on jo saanut pelastamis- ja rakenneuudistustukea, komissio hyväksyy uuden tuen vain, jos ainakin kymmenen vuotta on kulunut (1) aiemman tuen myöntämisestä, (2) aiemman rakenneuudistuksen päättymisestä tai (3) aiemman rakenneuudistussuunnitelman toteuttamisen keskeyttämisestä.

Unionin yleinen tuomioistuin huomauttaa tässä yhteydessä, että vaikka TAROM on saanut vuoteen 2019 saakka rakenneuudistustukea lainan sekä sen ottamia muita lainoja koskevien useiden takausten muodossa, on kuitenkin niin, että kyseinen tuki on myönnetty vuosien 1997 ja 2003 välisenä aikana ja että kaikki lainojen takaukset ovat langenneet maksettaviksi välittömästi niiden antamisen jälkeen. Koska varojen tosiasiallinen siirto ei ole ratkaiseva tekijä määritettäessä tuen myöntämisen ajankohtaa, suuntaviivojen 71 kohdassa mainittu ensimmäinen tilanne eli se, että ainakin kymmenen vuotta on kulunut aiemman rakenneuudistustuen myöntämisestä, on siten osoitettu.

Suuntaviivojen 71 kohdassa mainitusta toisesta ja kolmannelta tilanteesta eli siitä, että ainakin kymmenen vuotta on kulunut aiemman rakenneuudistuksen päättymisestä tai aiemman rakenneuudistussuunnitelman toteuttamisen keskeyttämisestä, unionin yleinen tuomioistuin toteaa, että **rakenneuudistuksen käsitteellä viitataan ajanjaksoon, jonka kuluessa rakenneuudistustoimenpiteet toteutetaan** ja joka on lähtökohtaisesti erillinen ajanjaksosta, jonka kuluessa näihin toimenpiteisiin liittyvä valtiontuki pannaan täytäntöön. Kantaja ei ole täyttänyt sille tältä osin kuuluvaa todistustaakkaa eikä esittänyt mitään näyttöä tai indisiota siitä, että aiempi rakenneuudistus olisi päättynyt alle kymmenen vuotta ennen ilmoitetun tukitoimenpiteen myöntämistä.

Rakenneuudistussuunnitelman käsitteestä unionin yleinen tuomioistuin täsmentää lisäksi, että se seikka, että rakenneuudistustuki liittyy rakenneuudistussuunnitelmaan, ei merkitse sitä, että tämä tuki sellaisenaan olisi rakenneuudistussuunnitelman osa, vaan rakenneuudistussuunnitelman olemassaolo on päinvastoin olennainen edellytys sille, että tällaista tukea voidaan pitää sisämarkkinoille soveltuvana. Unionin tuomioistuin hylkää siten myös kantajan väitteen siitä, että se, että TAROMille vuosien 1997 ja 2003 välisenä aikana myönnettyä rakenneuudistustukea on pantu täytäntöön vuoteen 2019 saakka, merkitsisi sitä, että myös tähän tukeen liittynyt rakenneuudistussuunnitelma olisi jatkunut vuoteen 2019 saakka.

Unionin yleinen tuomioistuin hylkää edellä esitetyn perusteella myös kantajan väitteet, joiden mukaan komissio olisi tehnyt oikeudellisen virheen, kun se päätti olla aloittamatta muodollista tutkintamenettelyä niistä epäilyistä huolimatta, joita sillä olisi pitänyt olla tutkiessaan alustavasti pelastamis- ja rakenneuudistustuen ainutkertaisuutta koskevaa edellytystä.

Toiseksi unionin yleinen tuomioistuin **hylkää** kanneperusteen, jonka mukaan komissio ei olisi noudattanut perusteluvollisuuttaan, ja siten **kanteen kokonaisuudessaan**.

HUOMAUTUS: Unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta voidaan oikeuskysymysten osalta valittaa unionin tuomioistuimeen kahden kuukauden ja kymmenen päivän määräajassa ratkaisun tiedoksiantamisesta.

HUOMAUTUS: Kumoamiskanteella pyritään tiettyjen sellaisten unionin toimielinten toimien kumoamiseen, jotka ovat unionin oikeuden vastaisia. Jäsenvaltiot, unionin toimielimet ja yksityiset tahot voivat tietyillä edellytyksillä nostaa kumoamiskanteen unionin tuomioistuimessa tai unionin yleisessä tuomioistuimessa. Jos kanne on perusteltu, toimi kumotaan. Kyseessä olevan toimielimen on täytettävä asianomaisen toimen kumoamisesta mahdollisesti syntynyt oikeudellinen tyhjiö.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin yleistä tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan Curia-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127